

MUSTAQILLIK YILLARIDA FAN VA MADANIYAT
Raxmonova M. S., 204- guruh, 2 pediatriya va tibbiy biologiya fakulteti
Ilmiy rahbar: docent, t.f.n., Karimova M.J.
ToshPTI, Fuqarolik jamiati, pedagogika va psixologiya kafedrası

Dolzarbli: Mustaqil yurtimiz rivojlanishida ta'lim-ta'rbiya ma'salasi katta etiborda bo'lib bu mavzuning dolzarbligini ang'lanadi. Birinchi Prezidentimiz mustaqillikning birinchi kunlaridanoq ta'lim-ta'rbiya ma'salasiga e'tibor berishini yoshlar ongini, tafakkurini o'zgartirmasdan turib yangi jamiyat qurib bo'lmaydi, ong, g'oya, tafakkur, ta'lim-tarbiya bilan uzviy bog'liq, bir-birini to'ldiradi deganlarida haq edilar.

Maqsad; 1997 yil 29 avgusta respublika Oliy Majlisining IX sessiyasida

I. A.Karimovning "Barkamol avlod - O'zbekiston taraqqiyotining poydevori" mavzusi asosida yangi taxrirda "Ta'lim to'g'risidagi" Qonun va "Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi" qabul qilindi. Bu esa Istiqlol yillarida maktabgacha tarbiya muassasalarida, boshlang'ich sinflarda o'quv- tarbiya ishlariga e'tibor kuchaytirilib, o'rta-maxsus va oliy o'quv yurtlari tizimida litseylar, kollejlari, biznes maktablari ochildi. 8 nafar institutlar asosida universitetlar tashkil qilindi. 2000 yildan 61 ta oliy, 258 ta o'rta maxsus o'quv yurtlari ochilgan. Bugungi kunga kechib 12 ta umumta'lim maktabi yangitdan barpo etildi. 152 ta maktab kapital ta'mirlandi. 320 tasi rekonstruksiya qilindi. 107 ta maktabgacha ta'lim muassasasi rekonstruksiya qilindi va qurildi. Joylarda o'ituvchilarga bo'lgan ehtiyojni qoplash uchun Toshkent viloyatida Chirchiq davlat pedagogika instituti tashkil etildi.

15 ta ta'lim muassasasida tashkil etilgan maxsus sirtqi bo'limlarda o'rta maxsus ma'lumotlarga ega bo'lgan 5 mingdan ortiq pedagoglar uchun oliy ma'lumot olish imkoniyati paydo bo'ldi.

Ta'lim tizimidagi innovasiya va kreativ yondoshuvlar asosida Muxammad Xorazmiy va Mirzo Ulug'bek nomlari bilan ataladigan, aniq fanlar chusur o'qitiladigan maxsus maktablar tashkil etildi.

Yangi tashkil etilgan va filiallar hisobidan yurtimizda oliy ta'lim muassasalari soni 81 taga etdi. Hududlarda 15 ta, xorijiy universitetlarining filiallari 7 taga etdi. Jumladan, Olmaliq shahrida Moskva po'latva qotishmalar instituti, ToshPTI da Rossiyaning Sverdlovsk shahridagi tibbiyot tashkiloti bilan hamkorlik o'rnatildi. Bundan **maqsad** O'zbekiston ilm-fan, intellectual sallohiyat sohasida, zamonaviy kadrlar, yuksak texnologiyalar borasida raqobatbardosh bo'lishi shart.

2020 yil 19 mayda qabul qilinib, Senat tomonidan 7 avgustda maqullangan Ta'lim to'g'risidagi qonunning maqsadi talim sohasidagi munosabatlarni tartibga solishdan iboratdir.

Ta'lim to'g'risidagi qonunning 9-moddasida Umumiy o'rta ta'lim I — XI sinflarni tashkil qilib, boshlang'ich ta'lim I — IV sinflarni, Tayanch o'rta ta'lim esa, V — IX sinflarni, o'rta ta'lim X — XI sinflarni o'z ichiga oladi. Umumiy o'rta ta'lim tashkilotining birinchi sinfiga bolalar 7 yoshga to'ladigan yilda qabul qilinadi. Boshlang'ich ta'lim oluvchilarda umumiy o'rta ta'limni davom ettirish uchun zarur bo'lgan savodxonlik, bilim, malaka va ko'nikmalarni asoslarini shakllantirishga qaratilgan. Tayanch o'rta ta'limda, ta'lim oluvchilarga bilim, malaka va ko'nikmalarning zaruriy hajmini beradi, ularda mustaqil fikirlash va tahlil qilish qobiliyatini rivojlantiradi. Bu ta'lim yo'nalishida, 7 sinfdan keyin, talim oluvchilarni kasblari bo'yicha birlamchi bilim va ko'nikmalari shakllantirilib ularni tashxislash va kasb- hunarga yo'naltirish bo'yicha choralar amalga oshiriladi. O'rta ta'limda ta'lim oluvchilar zarur bilim malaka va ko'nikmalarni o'zlashtirib ma'laka talab qilmaydigan kasblar egallanishi ta'minlaydi. Umumiy o'rta ta'lim uzluksiz, majburiy bo'lgan 11 yil davomida amalga oshiriladi. . O'rta maxsus ta'lim akademik litseylarda 9-yillik tayanch o'rta ta'lim asosida 2 yil mobaynida amalga oshiriladi. Iqtidorli bolalar

Prezident , ijod va boshqa ixtisoslashtirilgan maktablardatashkil etilishi mumkin.

Natijalar muhokamasi: Mustaqillik yillarida fan va madaniyat mavzusi yuzasidan talabalar o'rtasida so'rovlar o'tkazildi va bu so'rovlardan yaxshi natijalar olindi.

Xulosa: qilganda, Mustaqillik yillarida fan va madaniyatni rivojlanishida Prezidentimiz tomonidan qabulqilingan ta'lim to'g'risidagi qonun bugungi yoshlarni bilim, malaka va ko'nikmalarning shakillanib? Maxsus kasbga yo'naltirib? Yoshlarni erkin fikrga ega bo'lishiga yordam btradi.Bu esa rivojlanishga sabab bo'ladi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Самсонова, И. В., et al. "Вертебрально-базилярная недостаточность: проблемы и перспективы решения." Вестник Витебского государственного медицинского университета 5.4 (2006): 5-15.
2. Шутеева, Т. В. "Современные подходы к вопросам коррекции когнитивных и эмоциональных расстройств у пациентов с хронической ишемией мозга." Российский медицинский журнал 21 (2017): 1507-1510.
3. Nazarova, Gulchexra. "Назарова ГУ ВОЗМОЖНОСТИ ЛУЧЕВОГО ИССЛЕДОВАНИЯ ТАЗОБЕДРЕННЫХ СУСТАВОВ У ДЕТЕЙ ПЕРВОГО ПОЛУГОДИЯ ЖИЗНИ." Архив исследований (2020): 6-6.